

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 13. december 2018

Betænkning

over

Forslag til lov om indsamling, anvendelse og opbevaring af oplysninger om flypassagerer

(PNR-loven)

[af justitsministeren (Søren Pape Poulsen)]

1. Ændringsforslag

Justitsministeren har stillet 18 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, DF, V, LA, KF og IA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 1-3, 5-15, 17 og 18.

Et *andet mindretal* i udvalget (RV) vil ved 2. behandling af lovforslaget redegøre for sin stilling til lovforslaget og til de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (ALT) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget bemærker, at det er vigtigt, at politiet har mulighed for at bekæmpe grænseoverskridende, alvorlig kriminalitet. SF bemærker dog, at lovforslaget i flere henseender ikke synes at tage tilstrækkeligt højde for databeskyttelse, og SF føler sig ikke tilstrækkeligt betrygget af de under udvalgsbehandlingen oversend-

te svar. Dette vedrører særlig, at PNR-enheden ikke er omfattet af EU-retten ved samarbejde med PET og FE, hvilket medfører en mulighed for, at efterretningstjenesterne kan oprette parallelle registre uden om den EU-retlige databeskyttelse. I denne sammenhæng kan det eksempelvis bemærkes, at slettefristen ifølge PNR-direktivet er 5 år, og der er krav om maskering efter 6 måneder, mens slettefristen for oplysninger i FE og PET er 15 år for i Danmark hjemmehørende personer, mens der ikke er fastsat en slettefrist hos FE for oplysninger om personer, som ikke er hjemmehørende i Danmark.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undertagelse af RV og ALT):

Til § 1

1) Ordet »PNR-enhed« ændres til: »passagerlisteoplysningsenhed (PNR-enhed)«.
[Redaktionel ændring]

2) I *nr. 1* ændres »PNR-oplysninger« til: »passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger)«.
[Redaktionel ændring]

Til § 3

3) I *stk. 3* udgår », jf. bilag 1 til denne lov,«.
[Redaktionel ændring]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, DF, V, LA, SF, KF og IA):

4) I *stk. 4* ændres »behandling« til: »behandlingen«.
[Udvidelse af bemyndigelsesbestemmelse]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af RV og ALT):

Til § 4

5) I *stk. 3* udgår », jf. bilag 1 til denne lov,«.
[Redaktionel ændring]

Til § 6

6) Efter »PNR-oplysninger« indsættes: », jf. bilag 1«.
[Redaktionel ændring]

Til § 7

7) I *stk. 1, nr. 6*, ændres »Eventuelt indsamlede forhåndsoplysninger om passagerer (API-oplysninger)« til: »Eventuelt indsamlede API-oplysninger«.
[Redaktionel ændring]

Til § 9

8) I *stk. 1* indsættes efter »PNR-oplysninger«: », jf. bilag 1«.
[Redaktionel ændring]

Til § 13

9) I *stk. 3 og 4* udgår », jf. bilag 1 til denne lov,«.
[Redaktionel ændring]

Til § 15

10) I *stk. 2* udgår », jf. bilag 1 til denne lov,«.
[Redaktionel ændring]

Til § 16

11) I *stk. 2 og 3* udgår », jf. bilag 1 til denne lov,«.
[Redaktionel ændring]

Til § 18

12) I *stk. 2* udgår », jf. bilag 1 til denne lov,«.
[Redaktionel ændring]

Til § 20

13) I *stk. 2 og 3* udgår », jf. bilag 1 til denne lov,«.
[Redaktionel ændring]

Til § 21

14) I *stk. 1* indsættes efter »PNR-oplysninger«: », jf. bilag 1,«.

[Redaktionel ændring]

Til § 26

15) I *stk. 1* indsættes efter »PNR-oplysninger«: », jf. bilag 1,«.

[Redaktionel ændring]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, DF, V, LA, SF, KF og IA):

Ny paragraf

16) Efter § 32 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. I lov nr. 671 af 8. juni 2017 om ændring af lov om politiets virksomhed og toldloven (Politiets anvendelse af databaserede analyseredskaber og adgang til oplysninger om flypassagerer) foretages følgende ændring:

1. § 2 ophæves.«

[Ophævelse af reglerne om politiets adgang til at modtage forhåndsoplysninger om flypassagerer (API-oplysninger) via Toldstyrelsen]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af RV og ALT):

Ny paragraf

17) Efter § 32 indsættes som ny paragraf:

»§ 02. I lov nr. 542 af 8. juni 2006 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme m.v.) foretages følgende ændring:

1. § 5 ophæves.«

[Redaktionel ændring]

Til § 33

18) *Nr. 1* udgår.

[Redaktionel ændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget er en redaktionel ændring, idet »PNR-enhed« i den foreslåede affattelse af § 1 i lovforslaget ændres til »passagerlisteoplysningsenhed (PNR-enhed)«.

Til nr. 2

Ændringsforslaget er en redaktionel ændring, idet »PNR-oplysninger« i den foreslåede affattelse af § 1, nr. 1, i lovforslaget ændres til »passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger)«.

Til nr. 3

Med ændringsforslaget foreslås det, at henvisningen til lovforslagets bilag 1 udgår i den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 3, stk. 3.

Til nr. 4

Med ændringsforslaget foreslås det at udvide bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 3, stk. 4, således at der vil kunne fastsættes regler om, at Toldstyrelsen administrativt skal understøtte PNR-enhedens indsamling og senere behandling af PNR-oplysninger i en overgangsperiode.

Som det fremgår af lovforslagets specielle bemærkninger til § 3, stk. 4, har Toldstyrelsen etableret en it-løsning (PNR-system), der understøtter adgangen til PNR-oplysninger for Politiets Efterretningstjeneste (PET), Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) og Toldstyrelsen, som luftfartsselskaberne på nuværende tidspunkt er forpligtet til at overføre til told- og skatteforvaltningen efter toldlovens § 17, stk. 4, jf. lovbekendtgørelse nr. 28 af 11. januar 2018.

Rigspolitiet vil efter den foreslåede ordning i lovforslaget overtage ansvaret for det eksisterende PNR-system, der dermed vil være den it-løsning, som luftfartsselskaberne skal levere PNR-oplysninger til i medfør af lovforslagets § 3, i hvert fald indtil det tidspunkt, hvor Rigspolitiets egen it-løsning er etableret og klar til at blive sat i drift.

Ændringsforslaget skal sikre, at der kan fastsættes regler om, at Toldstyrelsen i en overgangsperiode skal understøtte driften af det eksisterende PNR-system, herunder stille nødvendigt personale og lokaler m.v. til rådighed for PNR-enheden. Personalet vil fortsat have Toldstyrelsen som ansættelsesmyndighed og vil dermed alene være underlagt styrelsens instruktionsbeføjelse. Toldstyrelsen vil som myndighed være forpligtet til at sikre – f.eks. gennem instrukser til de relevante medarbejdere – at samtlige af de opgaver, der er nødvendige for at sikre driften af PNR-enheden i overgangsperioden, understøttes administrativt i overensstemmelse med Rigspolitiets instrukser m.v. Dette vil i praksis indebære, at den nuværende PNR-løsning – indtil Rigspolitiets egen it-løsning er etableret – videreføres, således at det sikres, at PET og FE fortsat har mulighed for at anvende PNR-oplysninger uden forstyrrelser i overgangsperioden.

Ændringsforslaget skal ses, i lyset af at det i overgangsperioden vil være Toldstyrelsen, der er i besiddelse af de faglige og it-mæssige kompetencer samt de personalemæssige ressourcer, der er nødvendige for at sikre driften af det nuværende PNR-system, indtil Rigspolitiets egen it-løsning er etableret og klar til at blive sat i drift.

Ændringsforslaget ændrer ikke ved, at Rigspolitiet vil være dataansvarlig for PNR-enhedens behandling af personoplysninger, ligesom Rigspolitiets databeskyttelsesrådgiver vil være ansvarlig for at føre tilsyn med PNR-enhedens behandling af PNR-oplysninger og for at gennemføre relevante beskyttelsesforanstaltninger efter de foreslåede bestemmelser i lovforslaget og retshåndhævelsesloven. Endvidere ændrer ændringsforslaget ikke ved, at lovforslagets relevante bestemmelser om videregivelse af PNR-oplysninger og resultatet af behandlingen af oplysninger skal efterleves, før Toldstyrelsen – inden for lovforslagets rammer – kan få

adgang til PNR-oplysninger til brug for styrelsens opgavevaretagelse.

Til nr. 5

Med ændringsforslaget foreslås det, at henvisningen til lovforslagets bilag 1 udgår i den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 4, stk. 3.

Til nr. 6

Med ændringsforslaget foreslås det at indsætte en henvisning til lovforslagets bilag 1 i den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 6.

Ændringsforslaget skal sikre, at der med »PNR-oplysninger« forstås de oplysninger, der er oplistet i lovforslagets bilag 1.

Til nr. 7

Ændringsforslaget er en redaktionel ændring, idet »Eventuelt indsamlede forhåndsuplysninger om passagerer (API-oplysninger)« i den foreslåede affattelse af § 7, stk. 1, nr. 6, i lovforslaget ændres til »API-oplysninger«.

Til nr. 8

Med ændringsforslaget foreslås det at indsætte en henvisning til lovforslagets bilag 1 i den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 9, stk. 1.

Ændringsforslaget skal sikre, at der med »PNR-oplysninger« forstås de oplysninger, der er oplistet i lovforslagets bilag 1.

Til nr. 9-13

Med ændringsforslagene foreslås det, at henvisningen til lovforslagets bilag 1 udgår i de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 13, stk. 3 og 4, § 15, stk. 2, § 16, stk. 2 og 3, § 18, stk. 2, og § 20, stk. 2 og 3.

Til nr. 14 og 15

Med ændringsforslagene foreslås det at indsætte en henvisning til lovforslagets bilag 1 i de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 21, stk. 1, og § 26, stk. 1.

Ændringsforslagene skal sikre, at der med »PNR-oplysninger« forstås de oplysninger, der er oplistet i lovforslagets bilag 1.

Til nr. 16

Med ændringsforslaget foreslås det at indsætte en ny bestemmelse i lovforslaget, der skal ophæve reglerne om politiets adgang til at modtage API-oplysninger via Toldstyrelsen til brug for politiets kontrolarbejde på udlændingeområdet.

Ændringsforslaget skal ses, i lyset af at toldlovens § 17, stk. 4, om luftfartsselskabernes pligt til at videregive oplysninger om flypassagerer til Toldstyrelsen foreslås ophævet efter lovforslagets § 32, nr. 1.

Til nr. 17

Med ændringsforslaget foreslås det at indsætte en ny bestemmelse i lovforslaget, der skal ophæve § 5 i lov nr. 542 af 8. juni 2006.

Formålet med ændringsforslaget er at korrigere en henvisningsfejl i lovforslagets § 33, nr. 1, hvorefter luftfartslovens § 148 a foreslås ophævet. Luftfartslovens § 148 a er imidlertid ikke blevet sat i kraft. Det er derfor rettelig § 5 i lov nr. 542 af 8. juni 2006, som foreslås ophævet.

Til nr. 18

Med ændringsforslaget foreslås det, at lovforslagets § 33, nr. 1, om ophævelse af luftfartslovens § 148 a udgår.

Ændringsforslaget skal ses, i lyset af at luftfartslovens § 148 a ikke er blevet sat i kraft. Det er derfor rettelig § 5 i lov nr. 542 af 8. juni 2006, som foreslås ophævet. Der henvises i den forbindelse til ændringsforslag nr. 17.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 15. november 2018 og var til 1. behandling den 27. november 2018. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Peter Skaarup (DF) fmd. Peter Kofod (DF) Susanne Eilersen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Dennis Flydtkjær (DF)

Lise Bech (DF) Preben Bang Henriksen (V) Jan E. Jørgensen (V) Britt Bager (V) Mads Fuglede (V) Marcus Knuth (V)

Michael Aastrup Jensen (V) Henrik Dahl (LA) Christina Egelund (LA) Naser Khader (KF) Simon Kollerup (S)

Lars Aslan Rasmussen (S) Jesper Petersen (S) Mogens Jensen (S) nfmd. Trine Bramsen (S) Rasmus Prehn (S)

Morten Bødskov (S) Rosa Lund (EL) Rasmus Vestergaard Madsen (EL) René Gade (ALT) Sofie Carsten Nielsen (RV)

Lotte Rod (RV) Karsten Hønge (SF) Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 25. oktober 2018 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 25. Den 23. november 2018 sendte justitsministeren høringssvar og et høringsnotat til udvalget, og den 27. november 2018 sendte justitsministeren supplerende høringssvar og høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 13 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		